

Suvestinė redakcija nuo 2018-10-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [155-7366](#), i. k. 1111100NUTA00001475

Nauja redakcija nuo 2018-10-01:

Nr. [943](#), 2018-09-19, paskelbta TAR 2018-09-24, i. k. 2018-14917

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL TAUTINIO PAVELDO PRODUKTŲ APSAUGOS, JŲ RINKOS IR AMATŲ
PLĖTROS 2012–2020 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2011 m. gruodžio 14 d. Nr. 1475

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo 6 straipsnio 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti pridedamą Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programą (toliau – Programa).

2. Pavesti Žemės ūkio ministerijai koordinuoti Programos įgyvendinimą.

3. Pasiūlyti:

3.1. savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant Programą ir skirti savivaldybių biudžeto lėšų Programos priemonėms finansuoti;

3.2. viešajai įstaigai Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams, Lietuvos darbdavių konfederacijai dalyvauti įgyvendinant Programą;

3.3. ministerijoms ir kitoms valstybės institucijoms pristatant Lietuvą užsienyje, reprezentacijai rinktis tautinio paveldo gaminius.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

TAUTINIO PAVELDO PRODUKTŲ APSAUGOS, JŲ RINKOS IR AMATŲ PLĖTROS 2012–2020 METŲ PROGRAMA

I. IŽANGA

1. Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programa (toliau – Programa) parengta atsižvelgiant į tai, kad tautinio paveldo produktų gamybos ir vartojimo plėtojimas yra integruotas procesas, vienijantis kultūrinius, ekonominius, aplinkosaugos ir edukacinius procesus, ir sėkmingas viešojo sektoriaus dalyvavimas skatinant teigiamas ir mažinant neigiamas šio proceso pasekmes prisidėtų prie tvarios kaimo plėtros – padėtų plėtoti smulkų verslą, mažinti ekonominius skirtumus žemės ūkio veiklą vykdančiuose regionuose (palyginti su pramoniniais), išsaugoti gyvąją tradiciją, pritaikyti tradicinių amatų dirbinius šiuolaikiniams poreikiams.

2. Tautinio paveldo produktų išsaugojimą ir raidą Lietuvoje 2000–2010 metais lėmė keletas pagrindinių veiksnių: tradicinių amatų teisinio reglamentavimo kaita; Europos Sąjungos ir valstybės parama amatams, sparčiai kintančios rinkos sąlygos; vartotojų prioritetų kaita ir perkamosios galios didėjimas.

3. Programos paskirtis – nustatyti tradicinių amatų plėtros tikslus ir uždavinius, kad būtų užtikrinta tautinio paveldo produktų valstybinė apsauga, sudarytos tradiciniams amatininkams palankios sąlygos kurti tautinio paveldo produktus, juos realizuoti ir populiarinti, užtikrinta valstybės pagalba tradiciniams amatininkams, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais.

4. Rengiant Programą, remtasi Aleksandro Stulginskio universiteto tiriamaisiais mokslo darbais, Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto 2009 metų ataskaita „Tautinio paveldo produktų rinkos tyrimas ir tokių produktų išsaugojimo, populiarinimo, sukūrimo ir realizavimo skatinimo stebėsenos ir vertinimas“, kurioje pabrėžiama, kad norint sulaukti ilgalaikės sėkmės amatininkystės srityje, be specifinių amatininko, kaip kūrėjo, gebėjimų ir aplinkos, kurioje kuriamas jo produktas, kaip ir kiekviename versle, reikia jausti paklausą ir pasiūlą rinkoje, gebėti bendradarbiauti, suvokti, kas yra kokybė, parengti apgalvotą rinkodaros strategiją, plėtros planą ir kita. Gebėjimas bendradarbiauti, kaip ir kiti verslo sėkmės elementai, taip pat gali turėti įtakos paklausai. Užsienio patirtis rodo, kad susibūrus metalo meistrams, keramikams, tekstilės specialistams, jų pajamos gali padidėti iki 30 procentų, o asmenų, kurie domisi amatais, skaičius – 60 procentų.

5. Programą sudaro trys skyriai: „Bendrosios nuostatos“, „Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės“ ir „Programos įgyvendinimas“.

6. Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatyme (Žin., 2007, Nr. [77-3043](#)) (toliau – Tautinio paveldo produktų įstatymas).

II. PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI, VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS

7. Programos strateginis tikslas – išsaugoti ateinančioms kartoms tradicinius amatus ir užtikrinti tautinio paveldo produktų – etninės kultūros vertybių – perėmimą ir tradicijų tęstinumą. Įgyvendinus strateginį tikslą, turėtų būti sukurta palanki tautinio paveldo produktų išsaugojimo, populiarinimo, kūrimo ir realizavimo skatinimo aplinka, sukurta veiksminga tradicinių amatų mokymo sistema, suformuotas patrauklus tautinio paveldo produktų įvaizdis šalyje ir užsienyje.

8. Nustatomi šie Programos įgyvendinimo tikslai:

8.1. Pirmasis Programos tikslas – plėtoti valstybės pagalbą, skatinančią tautinio paveldo produktų išsaugojimą, kūrimą ir realizavimą.

Globalizacijos procesai, sparti mokslo ir technologijų plėtra kelia iššūkius valstybei ir tautai, verčia ieškoti būdų, kaip šiomis sąlygomis išlaikyti tautinį tapatumą, išsaugoti sukauptą tradicinių amatų patirtį, suteikti jai šiuolaikinį reikšmingumą.

Valstybės pagalba teikiama tradiciniams amatininkams, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais pagal Tautinio paveldo produktų įstatymą. Sertifikuoti gaminiai ženklinami tautinio paveldo produktų ženklu. Siekiant tikslingai teikti valstybės pagalbą tiems amatininkams, kurie kuria ir gamina tradicinius gaminius, reikšmingus Lietuvos tapatumo išsaugojimui, ir informuoti vartotojus, kurie gaminiai yra tradiciniai, būtina tęsti tautinio paveldo produktų sertifikavimo procedūras.

Valstybės parama tautinio paveldo produktų išsaugojimui, kūrimui ir realizavimui yra epizodinė ir neužtikrinta. Nuo 2007 metų iki 2011 metų vidurio tautinio paveldo kompiuterizuotoje informacinėje sistemoje įregistruoti 353 tradiciniai amatininkai. Tradiciniams amatininkams, kurių gaminiai, tradicinių veislių augalai, gyvūnai ir jų produktai, tradicinės paslaugos sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais, sudaryta galimybė pasinaudoti valstybės pagalbos lėšomis dalyvauti mugėse, parodose ir kituose renginiuose tiek Lietuvoje, tiek užsienyje, tačiau dėl užtrukusio ekonominio sunkmečio yra nepakankama. Be to, reikėtų tobulinti teisės aktus, reglamentuojančius valstybės pagalbą tautinio paveldo veiklos subjektams, kuriuose būtų numatyta ne tik pagalba dalyvauti renginiuose, bet ir parama subjektams, norintiems išleisti leidinius apie tradicinius amatus ir tautinio paveldo produktus, organizuoti tradicinius renginius, kuriuose pristatomi tautinio paveldo produktai ir demonstruojami tradiciniai amatai, tradicinio amato demonstravimo išlaidoms padengti, taip pat supažindinti su tradiciniais amatais edukacinių užsiėmimų metu.

Parengiama per mažai projektų, skatinančių tradicinių amatų plėtrą. Nepaisant to, kad pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą, patvirtintą 2007 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2007)5076 (toliau – Kaimo plėtros programa), teikiant projektus gauti paramą, pirmenybė teikiama tradiciniams amatininkams, turintiems tautinio paveldo produktų sertifikata ir puoselėjantiems tradicinius amatus, tradiciniai amatininkai dėl nepakankamų finansinių galimybių, riboto naudojimosi informacijos ir ryšio technologijomis projektų pateikia labai mažai. 2010 metais pateikta 14 projektų, parama skirta 6 tradiciniams amatininkams (494 028 litai), o iki 2011 metų rugpjūčio pabaigos pateikti tik 2 projektai. Todėl būtina tobulinti teisės aktus, kad būtų sudarytos kuo palankesnės sąlygos tradiciniams amatininkams pasinaudoti Europos Sąjungos teikiama parama.

Kaimo plėtros programos lėšomis negali pasinaudoti miestų tradiciniai amatininkai. Pagal Žemės ūkio ministerijos koordinuojamas Kaimo plėtros programos priemonės parama gali pasinaudoti tik kaimo gyvenamosiose vietovėse gyvenantys amatininkai (iš 353 amatininkų, sertifikavusių savo gaminius, jų yra 165), o kiti 188 tradiciniai amatininkai gyvena miestuose ir šia parama pasinaudoti negali. Bendradarbiaujant su Ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija ir kitomis ministerijomis, būtina siekti sudaryti visiems amatininkams, turintiems tautinio paveldo produktų sertifikata, vienodas galimybes pasinaudoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos lėšomis.

Dėl nepakankamų inovacinės veiklos gebėjimų nepasinaudojama parama. Ūkio ministerija koordinuoja Europos Sąjungos struktūrinės paramos priemones „Naujos galimybės“ ir „Asistentas 1“, pagal kurias teikiama parama Lietuvos įmonėms pristatyti savo gaminius nacionalinėse ir tarptautinėse turizmo, žemės ir maisto ūkio, specializuotose parodose ir mugėse. Šiose parodose daugiausia dalyvauja įmonės, gaminančios masinės gamybos produktus. Amatininkai, kurie gamina tautinio paveldo produktus, pabrėžia, kad jiems sudėtinga vienodomis sąlygomis konkuruoti su įmonėmis, todėl dėl ribotų finansinių galimybių ir sudėtingos dokumentų pateikimo tvarkos jie dažniausiai nepasinaudoja šia parama. Be to, pagal minėtas priemones nėra numatyta prioritetinių sričių pristatant Lietuvą ir jos kultūrą tiek šalyje, tiek užsienyje.

Silpna produktų rinkodara, partnerystė ir kooperacija, menkos tautinio paveldo produktų konkurencinės galimybės. Nuo 2010 metų Lietuvoje kuriasi 16 tradicinių amatų centrų, kurių pagrindinis tikslas – stiprinti tradicinių amatininkų partnerystę ir kooperaciją. Trūksta tradicinių amatų centrų Kėdainių rajono, Jurbarko rajono, Kauno rajono ir Kaišiadorių rajono savivaldybėse (toliau – Vidurio Lietuva) ir Vilniaus rajono, Širvintų rajono, Šalčininkų rajono ir Švenčionių rajono savivaldybių (toliau – Vilniaus regionas) teritorijose. Šios savivaldybės mažai dėmesio skiria tradicinių amatų išsaugojimui, todėl amatai baigia išnykti. Amatininkai, kurie dirba pavieniui, neturi galimybių savo patirties perduoti jaunimui, pristatyti savo gaminių, nesprenžiamos jų problemos. Tradicinių amatų centrų įkūrimas Vilniaus regione ir Vidurio Lietuvoje ne tik užtikrintų galimybę atgaivinti ir plėtoti tradicinių amatų veiklą šiose teritorijose, bet ir skatintų visų Lietuvoje besikuriančių tradicinių amatų veiklą.

8.2. Antrasis Programos tikslas – išplėtoti ir koordinuoti tradicinių amatų mokymo sistemą.

Neplėtojamas sistemingas tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų mokymas, profesinis tobulinimas. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, pakito visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo sąlygos, nebuvo sukurta tautinio paveldo produktų kūrimo technologijų mokymo sistema, nutrūko kai kurių tautinio paveldo produktų kūrimo technologijų perdavimas ateinančioms kartoms, kai kurie tradiciniai amatai ir tradicinės paslaugos šalyje visiškai sunyko.

Nėra metodikų tradicinio amato mokymams organizuoti. Kintant tradicinės kultūros gyvavimo aplinkybėms, mažėja galimybių tradicinius amatus perimti tiesiogiai iš tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų, todėl tradicinių amatų kūrybos ir gamybos sričių gebėjimams perimti, mokymams organizuoti reikia metodikų ir organizuotų mokymo formų.

Populiarėjant tautinio paveldo produktų paklausai, didėja poreikis amatininkams išmanyti tradicinių gaminių kūrimo technologijas, jų atitiktį tradicijai. Lietuvos nacionalinio muziejaus Etninės kultūros skyriuje ir kituose Lietuvos muziejuose yra sukauptas ir nuolat papildomas didžiausias tradicinių amatų ir verslų, interjero tekstilės ir kostiumo, buities padargų ir liaudies meno rinkinys, veikia tekstilės kopijų dirbtuvės, vykdoma edukacinė veikla. Todėl siekiant, kad tradiciniams amatininkams būtų sudaryta galimybė kelti kvalifikaciją, tikslinga sukurti ir tradicinių amatininkų kompetencijų tobulinimo tinklą.

Tradicioniai amatininkai, kurių dauguma yra vyresnio amžiaus, labai mažai naudojami arba visai nesinaudoja kompiuteriu ar internetu. Lietuvoje vis daugiau viešųjų ir administracinių paslaugų perkeliama į viešąją erdvę. Žemės ūkio ministerija dokumentus, reglamentuojančius tautinio paveldo produktų sertifikavimą, taip pat skelbia internete, todėl kai kuriems amatininkams sudėtinga užpildyti dokumentus, naudotis kitomis internetu teikiamomis paslaugomis, taip pat yra mažiau galimybių pristatyti savo gaminius tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Būtina sudaryti kuo lankstesnes mokymo sąlygas, kad tradicioniai amatininkai galėtų įgyti reikiamų žinių ir jas taikyti įvairiose veiklos srityse, taip pat sudaryti sąlygas elektroninės prekybos planavimui ir plėtrai, pradedant internetine rinkodara ir baigiant tarptautinės internetinės prekybos įgyvendinimu.

Mažai tradicinių amatininkų dalyvauja edukacinėje veikloje. Viena iš pagrindinių tradicinių amatų išsaugojimo ir perdavimo jaunajai kartai formų yra vaikų ir jaunimo edukacija. Lietuvoje pagal Tautinio paveldo produktų įstatymą 2008–2011 metais tradicinių amatų meistrais pripažinti 75 amatininkai, iš jų tik 17 tradicinių amatų meistrų dalyvauja edukacinėje veikloje. Reikėtų sudaryti geresnes tradicinių amatų edukacijos sąlygas vaikams ir jaunimui, remti tradicinių amatų meistrus, perduodančius tradicinio amato įgūdžius. Įvairios tradicinio amato perteikimo formos padėtų ugdyti tradicinio amato puoselėtojus, skatinti visuomeniškumą, tautiškumą, lavinti pozityvaus bendravimo įgūdžius.

Palengvinti amatininkystės, kaip Lietuvos kultūros tapatybės elemento, tęstinumo ir atnaujinimo procesus, galėtų padėti moksliniai tyrimai, kuriais būtų nustatomi amatininkystės plėtros sėkmės ir nesėkmių veiksniai, plėtros galimybės, o juos atlikus būtų teikiami siūlymai,

kaip pagerinti rinkodarą, paramos sistemą, amatininkų ugdymą, taip pat sustiprinti amatininkų, mokslo ir valstybės sąjungą.

8.3. Trečiasis Programos tikslas – formuoti patrauklų tautinio paveldo produktų įvaizdį šalyje ir užsienyje.

Plečiantis turizmui, didėja ir tautinio paveldo produktų paklausa, todėl reikėtų plėtoti tradicinių amatų veiklą, skatinti tradicinių amatininkų, tradicinių paslaugų teikėjų, kultūrinio ir kaimo turizmo subjektų partnerystę, kuri leistų gauti didesnę pridėtinę vertę. Tautinio paveldo produktus tarptautinėse parodose, mugėse ir leidiniuose būtina pristatyti kartu su turizmo paslaugomis. Be to, reprezentacinės lėšos – puiki galimybė ministerijoms pristatyti tautinio paveldo gaminius.

Išleista labai mažai leidinių, populiarinančių tautinio paveldo produktus. 2010 metais išleistas pirmasis leidinys „Lietuvos tautinis paveldas: amatai ir produktai“, tačiau jame pateikta tik nedidelė dalis sertifikuotų tautinio paveldo gaminių, be to, šiame leidinyje nepateikta kitų tautinio paveldo sričių: tradicinių veislių augalų, gyvūnų ir jų produktų, tradicinių paslaugų. Rajonų savivaldybėse išleidžiama daug leidinių apie tautodailininkus, meno kūrėjus, bet juose nėra informacijos apie tautinio paveldo gamintojus ir kūrėjus. Siekiant labiau populiarinti tradicinius amatininkus, gaminančius tautinio paveldo produktus, reikėtų parengti ir išleisti katalogų, reprezentacinių leidinių, taip pat, naudojantis šiuolaikinėmis technologijomis, skaitmeninio formato leidinių apie tradicinius amatus ir sertifikuotus tautinio paveldo produktus Lietuvoje ne tik lietuvių, bet ir užsienio kalbomis.

Silpna besikuriančių tradicinių amatų centrų veikla. 2010 metais Žemės ūkio ministerija, bendradarbiaudama su Kultūros ministerija, patvirtino Sėkmingiausiai dirbančių tradicinių amatininkų premijavimo tvarkos aprašą ir įsteigė dvi premijas. Ateityje, kai įsikurs ir pradės veiklą tradicinių amatų centrai, siekiant populiarinti tradicinius amatus ir skatinti tradicinių amatų veiklą, reikės parengti ir Geriausiai dirbančio tradicinių amatų centro premijavimo tvarkos aprašą, taip pat tęsti ir kasmet organizuoti sėkmingiausiai dirbančių tradicinių amatininkų ir tradicinių amatų centrų konkursus.

Nepakankami ryšiai tarp valstybės ir savivaldybių institucijų, ypač tarp kultūros, švietimo ir turizmo institucijų. Šios institucijos įgyvendina įvairias programas, bet veiksmai mažai koordinuojami, nebendradarbiaujama siekiant išsaugoti tradicinius amatus ir populiarinti tautinio paveldo produktus, todėl neracionaliai naudojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

Nepakankamai dėmesio tradicinių amatų išsaugojimui ir populiarinimui skiria savivaldybės. Tautinio paveldo produktų įstatyme apibrėžtos savivaldybių funkcijos tautinio paveldo produktų valstybinės apsaugos srityje, tačiau daugelio savivaldybių investicijų programose nėra numatyta prioritetų projektams, skirtiems vietos tradicinių amatininkų sukurtiems tautinio paveldo produktams demonstruoti, realizuoti ir jų populiarinimui plėtoti, prekybos vietoms miestuose, labiausiai turistų lankomose vietose, įsteigti. Todėl, siekiant įgyvendinti Tautinio paveldo produktų įstatymo nuostatas, savivaldybių kultūros ir švietimo plėtros planavimo dokumentuose tikslinga numatyti prioritetus, išsaugant regionuose plėtojamus tradicinius amatus ir užtikrinant tradicinių amatininkų, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais, prioritetinį dalyvavimą savivaldybių ir jų institucijų planuojamuose renginiuose, ypač Lietuvos didžiuosiuose miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje).

Tautinio paveldo produktų rinkodara nepakankama ir nenuosekli. Šiuo metu tautinio paveldo produktai parduodami įvairiai: gyvenamojoje aplinkoje, per tarpininkus Lietuvoje ir užsienyje, pagal užsakymus iš dirbtuvių, mugėse, turguose ir parodose, pačių tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų pastangomis. Kryptinga nacionalinio, regioninio ir tarptautinio lygmenų rinkodara didintų tautinio paveldo produktų paklausą Lietuvoje ir užsienyje.

Svarbus vaidmuo pristatant Lietuvą ir Lietuvos turizmo išteklius tenka Lietuvos turizmo informacijos centrams šalyje ir užsienyje. Būtina siekti, kad Lietuvos turizmo informacijos

centrai, pristatydami patrauklias turizmo galimybes Lietuvoje, kartu pristatytų ir tautinio paveldo produktus bei tradicinius amatus, skatintų apsilankymą amatų centruose ir amatininkų dirbtuvėse, įtrauktų šiuos centrus į turistų maršrutus.

Tradicinių amatininkų interneto svetainė netenkina amatininkų poreikio. Nuo 2009 metų veikia tautinio paveldo interneto svetainė, tačiau naudojimasis ja ribotas, nėra vertimo į kitas populiarias užsienio kalbas, todėl nėra galimybės pristatyti tradicinių amatininkų ir jų gaminamų tautinio paveldo produktų užsienio šalių rinkoms, prarandama dar viena galimybė skatinti tradicinių amatų verslo procesą, rinkodarą, amatininkų bendruomeniškumą.

9. Uždaviniai pirmajam tikslui pasiekti:

9.1. tęsti tautinio paveldo produktų sertifikavimo procesą;

9.2. tobulinti teisinės prielaidas, skatinančias tautinio paveldo produktų ir tradicinių amatų išsaugojimą;

9.3. sudaryti sąlygas teikti valstybės pagalbą ir Europos Sąjungos paramą tradiciniams amatininkams, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais;

9.4. skatinti tradicinių amatų centrų kūrimą Lietuvoje (ypač vidurio Lietuvoje ir Vilniaus regione), užtikrinti tradicinių amatų centrų veiklą.

10. Uždaviniai antrajam tikslui pasiekti:

10.1. tobulinti tradicinių amatininkų mokymus;

10.2. užtikrinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų kvalifikacijos tobulinimo, vadybos, verslumo ir rinkodaros mokymus;

10.3. skatinti tradicinių amatų meistrus perduoti tradicinių amatų įgūdžius jaunimui;

10.4. vykdyti mokslinius tyrimus ir tautinio paveldo produktų plėtros stebėseną.

11. Uždaviniai trečiajam tikslui pasiekti:

11.1. populiarinti tautinio paveldo produktus ir tradicines paslaugas;

11.2. skatinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų asociacijų veiklą ir jų pateiktų projektų įgyvendinimą;

11.3. stiprinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų tarpusavio ryšius ir bendradarbiavimą su turizmo sektoriais;

11.4. tobulinti informacinį tinklalapį, skirtą tradiciniams amatams plėtoti ir tautinio paveldo produktams populiarinti.

12. Programos tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijai ir reikšmės:

Tikslo, uždavinio pavadinimas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus reikšmė (jeigu nenurodyta, skaičiuojama didėjančia tvarka)				Atsakinga institucija
		2012 m.	2014 m.	2017 m.	2020 m.	
Strateginis tikslas						
Išsaugoti ateinančioms kartoms tradicinius amatus ir užtikrinti tautinio paveldo produktų – etninės kultūros vertybių – perėmimą ir tradicijų tęstinumą	Naujų darbo vietų, susijusių su tradicinių amatų veikla, skaičius	3	10	20	100	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija,
	Tautinio paveldo produktų paklausos didėjimas tarp vartotojų, procentais (nustatoma apklausos būdu)	1	3	5	7	Žemės ūkio ministerija
Programos tikslas						

Tikslo, uždavinio pavadinimas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus reikšmė (jeigu nenurodyta, skaičiuojama didėjančia tvarka)				Atsakinga institucija
		2012 m.	2014 m.	2017 m.	2020 m.	
1. Plėtoti valstybės pagalbą, skatinančią tautinio paveldo produktų išsaugojimą, kūrimą ir realizavimą	Tradicinių amatininkų, pasinaudojusių valstybės pagalbos galimybėmis, dalis, procentais	20	30	50	60	Žemės ūkio ministerija
Uždaviniai:						
1.1. tęsti tautinio paveldo produktų sertifikavimo procesą	Gaminių, pripažintų tautinio paveldo produktais, skaičius	1 200	2 000	3 000	4 000	Žemės ūkio ministerija
	Tradicinių amatininkų, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais, skaičius	353	450	550	800	Žemės ūkio ministerija
1.2. tobulinti teisinės prielaidas, skatinančias tautinio paveldo produktų ir tradicinių amatų išsaugojimą	Tautinio paveldo veiklos sričių, kurioms teikiama valstybės pagalba, skaičius	1	4	4	4	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija
	Tautinio paveldo objektų, būdingų konkrečiai vietai ar etnografiniam regionui, atitikties specifikacijų parengimas	1*	–	–	–	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija
1.3. sudaryti sąlygas teikti valstybės pagalbą ir Europos Sąjungos paramą tradiciniams amatininkams, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais	Finansuotų projektų, susijusių su tautinio paveldo produktų plėtra, skaičius	2	10	15	20	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija
1.4. skatinti tradicinių amatų centrų kūrimą Lietuvoje (ypač Vidurio Lietuvoje ir Vilniaus regione), užtikrinti tradicinių amatų centrų veiklą	Įkurtų ir tradicinių amatų veiklą plėtojančių tradicinių amatų centrų skaičius	5	10	16	18	Žemės ūkio ministerija, savivaldybės

Tikslo, uždavinio pavadinimas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus reikšmė (jeigu nenurodyta, skaičiuojama didėjančia tvarka)				Atsakinga institucija
		2012 m.	2014 m.	2017 m.	2020 m.	
Programos tikslas						
2. Išplėtoti ir koordinuoti tradicinių amatų mokymo sistemą	Tradicinių amatininkų, kurių tradicinių amatų veiklos kvalifikacijos lygis pakilo, dalis, procentais (nustatoma apklausos būdu)	–	20	50	80	Žemės ūkio ministerija
Uždaviniai:						
2.1. tobulinti tradicinių amatininkų mokymus	Parengtos tradicinių amatininkų kvalifikacijos tobulinimo metodikos	–	2	4	–	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
	Sukurtas tradicinių amatininkų, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais, kompetencijų ugdymo tinklas	–	1*	–	–	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
2.2. užtikrinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų kvalifikacijos tobulinimo, vadybos, verslumo ir rinkodaros mokymus	Tradicinių amatininkų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo mokymuose, skaičius	–	100	200	200	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija
	Organizuotų vadybos, verslumo ir rinkodaros mokymų skaičius	–	–	10	10	Žemės ūkio ministerija
	Apmokytų tradicinių amatininkų (pradedant internetinio verslo įgūdžių rinkodaros pagrindais ir baigiant tarptautinės internetinės prekybos įgyvendinimu) skaičius	–	–	15	30	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija
2.3. skatinti tradicinių amatų meistrus perduoti tradicinių amatų įgūdžius jaunimui	Tradicinių amatų meistrų, rengiančių tradicinių amatų edukacinius užsiėmimus vaikams ir jaunimui, skaičius	17	30	50	80	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
	Vaikų ir jaunimo, dalyvavusių tradicinių amatų edukaciniuose užsiėmimuose, skaičius	–	100	300	500	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija,

Tikslo, uždavinio pavadinimas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus reikšmė (jeigu nenurodyta, skaičiuojama didėjančia tvarka)				Atsakinga institucija
		2012 m.	2014 m.	2017 m.	2020 m.	
						Švietimo ir mokslo ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
2.4. atlikti mokslinius tyrimus ir tautinio paveldo produktų plėtros stebėseną	Atliktų mokslinių tyrimų tautinio paveldo produktų išsaugojimo srityje skaičius	1	2	3	4	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
Programos tikslas						
3. Formuoti patrauklų tautinio paveldo produktų įvaizdį šalyje ir užsienyje	Tautinio paveldo produktų įvaizdžio gerėjimas tarp vartotojų, procentais (nustatoma apklausos būdu)	–	3	5	10	Žemės ūkio ministerija
Uždaviniai:						
3.1. populiarinti tautinio paveldo produktus ir tradicines paslaugas	Išleistų leidinių ir vaizdinės medžiagos, populiarinančių tautinio paveldo produktus, skaičius	1	2	5	10	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija, savivaldybės
	Finansuotų tradicinių parodų, mugių, konferencijų ir kitų renginių skaičius	4	8	8	10	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, savivaldybės
	Prekybos vietų, skirtų prekiauti tautinio paveldo produktais, skaičius	1	2	4	10	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, savivaldybės
	Kasmet premijuotų tradicinių amatininkų ir tradicinių amatų centrų	2	2/1	2/1	2/1	Žemės ūkio ministerija

Tikslo, uždavinio pavadinimas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus reikšmė (jeigu nenurodyta, skaičiuojama didėjančia tvarka)				Atsakinga institucija
		2012 m.	2014 m.	2017 m.	2020 m.	
		skaičius				
3.2. skatinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų asociacijų veiklą ir jų pateiktų projektų įgyvendinimą	Finansuotų, susijusių su tautinio paveldo produktų populiarinimu, projektų, kuriuos pateikė asociacijos, dalis, procentais	1	5	10	10	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija
3.3. stiprinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų tarpusavio ryšius ir bendradarbiavimą su turizmo sektoriais	Įgyvendintų bendrų projektų, populiarinančių tautinio paveldo produktus, skaičius	–	2	5	10	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Ūkio ministerija, savivaldybės
3.4. tobulinti informacinį tinklalapį, skirtą tradiciniams amatams plėtoti ir tautinio paveldo produktams populiarinti	Sukurtas tradicinių amatininkų poreikius atitinkantis tinklalapis ne tik lietuvių, bet ir užsienio kalbomis	1	2	3	–	Žemės ūkio ministerija

*Rodiklio pasiekimo reikšmė atitinkamais metais.

III. ĮGYVENDINIMAS

13. Programos įgyvendinimą koordinuoja Žemės ūkio ministerija (toliau – Programos koordinatorius).

14. Įgyvendinant Programą dalyvauja Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Ūkio ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Aplinkos ministerija, Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

15. Įgyvendinant Programą dalyvaujančios institucijos:

15.1. atsižvelgdamos į Programoje numatytus uždavinius ir siekiamus rezultatus, numato rezultato pasiekimo reikšmę planuojamu laikotarpiu, pasirenka priemonės ir suplanuoja lėšas, įtraukia jas į strateginius veiklos planus ir (arba) metinius veiklos planus ir kasmet iki rugpjūčio 1 dienos šią informaciją patikslina ir pateikia Programos koordinatoriui;

15.2. kasmet iki vasario 1 dienos pateikia Programos koordinatoriui informaciją apie vykdytas priemones ir pasiektus rezultatus.

16. Programos koordinatorius:

16.1. prižiūri, kaip įgyvendinami Programos strateginis tikslas, tikslai ir uždaviniai, atlieka tarpinę Programoje numatytų uždavinių ir jų vertinimo kriterijų reikšmių pokyčių peržiūrą ir prireikus inicijuoja Programos atnaujinimą;

16.2. teikia informaciją apie Programos įgyvendinimą ir rezultatus rengiant Žemės ūkio ministerijos metinę veiklos ataskaitą.

17. Programa įgyvendinama iš asignavimų valdytojams skirtų bendrųjų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, savivaldybių biudžetų asignavimų, Europos Sąjungos ir kitų teisėtai gautų lėšų.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [943](#), 2018-09-19, paskelbta TAR 2018-09-24, i. k. 2018-14917

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 14 d. nutarimo Nr. 1475 „Dėl Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programos patvirtinimo“ pakeitimo